

Polska

Branża farmaceutyczna w FR na
przykładzie petersburskiego klastra
farmaceutycznego

2017-03-06 14:29:39

W roku 2016 petersburskie koncerny farmaceutyczne zwiększyły produkcję o 40%. Petersburski klaster technologii medycznych i farmaceutycznych liczy ponad 100 przedsiębiorstw, z których około 20 specjalizuje się w produkcji leków. Największe z nich to Biocad, „Polisan”, „Vertex” oraz „Solfarm”.

W minionym roku Rosjanie nadal oszczędzali na lekarstwach. Według ocen agencji RNC Pharma, kupili oni jedynie o 1,5% więcej preparatów, niż w kryzysowym 2015 roku. Jednakże, powyższa statystyka nie odnosi się do petersburskiego klastra farmaceutycznego. Według danych Petrostat (Służba Statystyczna Petersburga), przedsiębiorstwa północnej stolicy zwiększyły produkcję o 42%, do 21,5 mld RUB. Przy czym, w odróżnieniu od roku ubiegłego, źródłem wzrostu nie była inflacja.

Największy wzrost produkcji udało się osiągnąć tym petersburskim przedsiębiorstwom, które sprzedają leki państwowym placówkom medycznym. Według uczestników rynku, jest to wynik wprowadzenia przez rząd w listopadzie 2015 roku tzw. przepisu „trzeci zbędny” dotyczącego państwowych zakupów leków i preparatów koniecznych do ochrony życia. Polega on na tym, że importowane leki nie mogą trafić do sprzedaży, jeśli istnieją co najmniej dwie oferty ich odpowiedników rodzimej produkcji. [\[1\]](#)

Od momentu obowiązywania przepisu, przetarg wygrało między innymi przedsiębiorstwo Biocad, którego 90% produktów trafia do sektora państwowego. W 2016 roku zarobiło ono o 40% więcej, niż w 2015. Jako źródło sukcesu przedsiębiorstwo podaje rozpoczęcie sprzedaży odpowiedników leków przeciwnowotworowych (bewacyzumabu oraz trastuzumabu), które od 2015 roku nie podlegają ochronie patentowej. Władze firmy podkreślają, że zaproponowali produkty o 80% tańsze, niż zagraniczna konkurencja. Jednakże - jak poinformował Roman Kutuzow, zastępca redaktora naczelnego czasopisma medycznego Vademecum - oddawanie pierwszeństwa krajowym preparatom, nie zawsze jest dla państwa korzystne. Na przykład rytuksymab, kupiony od firmy Biocad, kosztował budżet 2,5 mld RUB, czyli o 13 mln więcej niż koszt jego indyjskiego odpowiednika.

Firma „Solofarm”, specjalizująca się w produkcji leków w płynnej formie, zwiększyła sprzedaż o kilkadziesiąt procent, jak informuje jej dyrektor generalny Oleg Żerebcow, bardziej znany w petersburskich kręgach biznesowych jako założyciel sieci marketów „Lenta” oraz „Norma”. Dokładne cyfry nie zostały podane, jednak firma otrzymała nagrodę „Wyprodukowano w Sankt Petersburgu”/„Made In St. Petersburg” („Сделано в Петербурге”) w kategorii „Wzrost dochodów”. Można więc przypuszczać, że tempo wzrostu nie było niższe, niż w branży jako całości. Jak podaje Żerebcow, każdego roku firma wprowadza na rynek 50 nowych preparatów, jednakże tylko jedna trzecia z nich nie posiada odpowiedników.

Zamówienia publiczne stanowiły około jednej trzeciej wszystkich produktów sprzedanych przez firmę „Solofarm”. Według Żerebcowa ciężko ocenić wpływ przepisu „trzeci zbędny”, jednak jest on zauważalny.

W firmach, które skupiają się głównie na segmencie komercyjnym, odnotowano skromniejszy wzrost, ale jego tempo i tak przekroczyło wartości z 2015 roku. Przykładem może być firma „Polisan”, która zwiększyła sprzedaż o 20%. Linia produktów nie uległa zmianie i nadal obejmuje cztery oryginalne preparaty - cykloferon, reamberin, cytoflavin i remaksol. Według głównego managera firmy w 2016 roku „Polisan” skoncentrował się na modernizacji istniejących procesów produkcyjnych, aby przygotować się do wypuszczenia nowej linii preparatów na licencji firmy Bayer i Pfizer.

„Vertex” natomiast zwiększył asortyment o 10% - do 220 produktów. Wśród nowości znajduje się łączony preparat własnej produkcji stosowany w ginekologii oraz dermatologii, a także rząd leków generycznych do leczenia chorób infekcyjnych, neurologicznych i innych. Pojawiły się również nowe serie kosmetyczne. W rezultacie zwiększono produkcję o około 18%. Firma nie zdradza jednak, jak powyższy wzrost przekłada się na jej dochód. Informacja ta zostanie podana dopiero po ostatecznych podsumowaniach.

Bez względu na przełom w przemyśle farmaceutycznym, udział petersburskich producentów jest nadal niewielki na rynku rosyjskim. Według ocen RNC Pharma, w 2016 roku państwo oraz rosyjscy konsumenci przeznaczyci na lekarstwa łącznie 1,15 biliona RUB, z czego 2% przypadło fabrykom zlokalizowanym w północnej stolicy.

Jeśli chodzi o prognozy na rok 2017, opinie uczestników rynku są podzielone. Na przykład „Biocad” przewiduje dochód o 40% wyższy, niż w roku ubiegłym (m.in. dzięki Uchwale Nr 1289 ograniczającej zakup leków z zagranicy dla celów państwowych i municypalnych). Firmie mogą pomóc również dwie nowości zarejestrowane w 2016 roku, a mianowicie analog octanu glatirameru do leczenia stwardnienia rozsianego, a także pegylowany filgrastim produkcji własnej, stosowany do leczenia powikłań związanych z chemioterapią.

„Polisan” przewiduje dwukrotne spowolnienie tempa wzrostu – do 7-12%. Według Dmitrija Borisowa prawdopodobne zagrożenie mogą stanowić nowe wymagania prawne w zakresie produkcji i obrotu środkami farmaceutycznymi. Uczestnicy rynku obawiają się także zmian w sposobie oznaczania leków, które mają zacząć obowiązywać w najbliższych miesiącach.

W 2017 roku źródłem wzrostu petersburskiego rynku farmaceutycznego może stać się otwarcie nowych linii produkcyjnych. Jednak cztery projekty, o których rozpoczęciu informowano jeszcze w 2016 roku, zostały przesunięte na późniejsze terminy. Jednym z głównych powodów opóźnienia jest brak odpowiedniego przygotowania infrastruktury strefy przemysłowej „Nowoorłowska”. Ponadto, słaby rubel i zakładany zakup sprzętu z zagranicy znacząco wpłynął na wartość projektów inwestycyjnych, co może dodatkowo spowolnić rozwój petersburskiego klastra farmaceutycznego. Na przykład, cena pierwszej linii produkcyjnej firmy „Polisan” wzrosła o 1,5 raza – z 3 do 4,5 mld RUB, w efekcie czego zostanie oddana do użytku do końca roku 2019, a nie do 2018 – jak zakładano wcześniej.

Utworzenie drugiej linii produkcyjnej zeszło na dalszy plan także w przypadku firmy „Vertex”, która wcześniej planowała rozpocząć ten projekt w 2017 roku. Jak wyjaśnia Gieorgij Pobieliński, jeśli przed dewaluacją rubla cena innowacyjnego kompleksu produkcyjnego szacowana była na 3,6 mld rubli, to obecnie tę sumę należałoby pomnożyć przez dwa. W takiej sytuacji bardziej korzystne jest rozwijanie istniejących kompleksów produkcyjnych, niż budowa nowych, wyjaśnia manager.

Źródło: www.fontanka.ru (autor Galina Bojarkowa)

Opr. Eliza Szpejnowska, praktykantka

WPHI w Sankt-Petersburgu

---

[1] Uchwała Rządu FR z dnia 30 listopada 2015 r. Nr 1289 w sprawie ograniczeń i warunków dopuszczenia pochodzących z państw zagranicznych preparatów farmaceutycznych, włączonych do wykazu niezbędnych dla życia i najważniejszych preparatów farmaceutycznych, w celu realizacji zakupów dla zapewnienia potrzeb państwowych i municypalnych.

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego